

Joan Salvat-Papasseit (1894-1924)

L'irradiador del Port, i les gavines (1921)

Nadal

a Emili Badiella

Sento el fred de la nit
 i la simbomba fosca
Així el grup d'homes joves que ara passa cantant
Sento el carro dels apis
 que l'empedrat recolza
i els altres qui l'avencen tots d'adreça al mercat

Els de casa a la cuina
 prop del braser que crema
amb el gas tot encès han enllestit el gall
Ara esguardo la lluna que m'apar lluna plena
i ells recullen les plomes
 i ja enyoren demà

Dema posats a taula oblidarem els pobres
—i tan pobres com som—
 Jesús ja serà nat
Ens mirarà un moment a l'hora de les postres
i després de mirar-nos arrencarà a plorar

Tot l'enyor de demà

a Marià Manent

Ara queestic al llit
 malalt,
 estic força content.
—Demà m'aixecaré potser;
i heus aquí el que m'espera:

Unes places lluentes de claror,
i unes tanques amb flors
 sota el sol,
 sota la lluna al vespre;
i la noia que porta la llet
que té un capet lleuger

i duu un davantalet
amb unes vores fetes de puntes de coixí,
i una rialla fresca.

I encara aquell vailet que cridarà el diari,
i qui puja als tramvies
i els baixa
tot corrent.

I el carter
que si passa i no em deixa cap lletra m'angoixa,
perquè no sé el secret
de les altres que porta.

Res no és mesquí

a Josep Obiols

Res no es mesquí
ni cap hora es isarda,
ni és fosca la ventura de la nit.
I la rosada és clara
que el sol surt i s'ullprèn
i te delit del bany:
que s'emmiralla el llit de tota cosa feta.

Res no és mesquí,
i tot ric com el vi i la galta colrada.
I l'onada del mar sempre riu,
Primavera d'hivern — Primavera d'istiu.
I tot es Primavera:
i tota fulla verda eternament.

Res no és mesquí,
perquè els dies no passen;
i no arriba la mort ni si l'heu demanada.
I si l'heu demanada us dissimula un clot
perquè per tornar a néixer necessiteu morir.
I no som mai un plor
sinó un somriure fi
que es dispersa com grills de taronja.

Res no és mesquí

perquè la cançó canta en cada bri de cosa.
— Avui demà i ahir
s'esfullarà una rosa:
i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

La gesta dels astres (1922)

Si jo fos pescador

Si jo fos pescador pescaria l'aurora,
si jo fos caçador atraparia el sol;
si fos lladre d'amor m'obririen les portes,
si fos bandit millor
que vindria tot sol:

—els carcellers del món no em sabrien mai l'ombra,
si fos lladre i bandit no em sabrien el vol.

Si tingués un vaixell m'enduria les noies,
si volien tornar deixarien llurs cors:

i en faria fanals
per a prendre'n de nous.

Óssa Menor. Final dels poemes d'avantguarda (1925)

L'ofici que més m'agrada

a Jordi López-Batllori

Hi ha oficis que són bons perquè són de bon viure,
mireu l'ésser fuster:
—serra que serrarà
i els taulons fan a miques,
i de cada suada deu finestres ja han tret.
Gronxada d'encenalls, et munten una taula;
si ho vols, duna nouera te'n faran un cobert.
I caminen de pla—
damunt les serradures de color mantega.

I els manyans oh, els manyans!

De picar mai no es cansen:
pica que picaràs i s'embruten els dits;
però fan unes reixes i uns balcons que m'encanten
i els galls de les teulades
que vigilen de nits.
I són homes cepats
com els qui més treballin.

I al dic? Oh, els calafats!
Tot el Port se n'enjoia
car piquen amb ressò
i es diu si neix un peix a cada cop que donen
—un peix cua daurada, blaus d'escata pertot.
Penjats de la coberta, tot el vaixell enronden:
veiéssiu les gavines
com els duen claror.

I encara hi ha un ofici
que és ofici de festa el pintor de parets:
si no canten abans, no et fan una sanefa,
si la cançó es molt bella deixen el pis més fresc:
un pis que hom veu al sostre
que el feien i cantaven:
tots porten bata llarga
de colors a pleret.

I encara més
si us deia l'ofici de paleta:
de paleta que en sap
i basteix aixoplucs.
El mateix fan un porxo com una xemeneia
—si ho volen
sense escales
pugen al capdamunt;
fan també balconades que hom veu la mar de lluny
—els finestrals que esguarden tota la serralada,
i els capitells
i els sòcols
i les voltes de punt.
Van en cos de camisa com gent desenfeinada!
Oh, les cases que aixequen d'un tancar i obrir d'ulls!